

Zendbrief tegen zedenverwildering

Een hoogleraar van de openbare Technische Universiteit Delft (TUD) heeft publiekelijk een orthodox-christelijke zendbrief tegen zedenverwildering onderschreven.¹ In deze zendbrief (de zgn. Nashville-verklaring) wordt beweerd dat homoseksueel gedrag, evenals overspel en andere seksuele liefhebberijen, in het licht van de Bijbelse Boodschap zondig is.² Daar zal niemand van opkijken. Onkuisheid wordt immers sinds mensenheugenis als één van de zeven hoofdzonden beschouwd. Maar homoseksuele studenten kunnen dit als respectloos ervaren. Zij kunnen erop wijzen dat de uitlatingen van de docent strijdig zijn met het inclusieve gedachtengoed van de TUD. Het Openbaar Ministerie heeft zelfs aangekondigd een onderzoek te starten naar de eventuele onrechtmatigheid van de Nashvilleverklaring: is dit groepsbelediging of wordt hier tot discriminatie van praktiserende homoseksuelen opgeroepen?³

Naar mijn indruk is de Nashvilleverklaring echter vooral voor intern gebruik bedoeld. De vertalers en onderschrijvers van de zendbrief richten zich tot de leden en vrienden van orthodox-christelijke kerkgemeenschappen: bekeer u tot het smalle pad dat naar het Koninkrijk Gods leidt! En misschien richt de Verklaring zich, nog specifiek, tot de orthodox-christelijke predikanten en pastorale werkers: het is zondig om zondig gedrag te vergoelijken! houd u verre van valse profeten die de traditionele definitie van zondig gedrag willen uithollen en die de gelovigen verzpiegelen dat ze het Koninkrijk Gods wel deelachtig kunnen worden, ook al volharden ze in hun zedeloos gedrag! Volgens mij maken de vertalers van de Verklaring zich niet schuldig aan groepsbelediging en roepen ze hun geloofsgenoten evenmin op om praktiserende homoseksuelen te discrimineren. [Maar er bestaat wel een risico dat sommige kerkgemeenschappen zich door de Verklaring gesterkt voelen in een neiging om praktiserende homoseksuelen in eigen kring terecht te wijzen en eventueel ook uit de eigen kring te weren].

Er zijn ook geen aanwijzingen dat de betrokken Delftse docent misbruik tracht te maken van zijn positie met het doel de reformatorische veroordeling van homoseksueel gedrag middels zijn onderwijsingang te doen vinden. Ik denk dat de Verklaring voor het O.M. geen aanleiding biedt om vervolging in te stellen en dat de Delftse docent evenmin van onprofessioneel handelen beticht kan worden. Hij kan zich beroepen op zijn vrijheid van meningsuiting.

Maar de Nederlandse discussie over groepsbelediging, haatzaaien en discriminatie stuitert tegenwoordig allerlei kanten op. Dat komt doordat islamofobe gevoelens hoogtij vieren. Kijk bijvoorbeeld naar de wederwaardigheden van dr. Ahmed Akgündüz. Hij is een orthodox rechtsgeleerde op het gebied van het islamitisch recht en tevens rector van een islamitische hogeschool in Rotterdam waar imams en islamitische geestelijke verzorgers worden opgeleid. Naar zijn rechtsgeleerde oordeel heeft de rechter in een islamitische staat op grond van de Sharia het volste recht, in het kader van de strijd tegen zedenverwildering, om iemand wegens homoseksueel gedrag tot de doodstraf te veroordelen.⁴ Als hierbij geen kanttekeningen over de internationaal aanvaarde mensenrechten worden geplaatst, lijkt het erop dat door hem een ultieme vorm van discriminatie jegens homoseksuelen wordt goedgepraat. De Nederlandse regering acht het schokkend dat zo iemand een hogeronderwijsinstelling bestuurt. Daarom is in 2017 speciaal voor hem een wetje aangenomen waarmee de accreditering van een hogeronderwijsinstelling kan worden ingetrokken als zij bestuurd wordt door personen die zich aan discriminatoire gedragingen en uitlatingen te buiten gaan en zodoende de bevordering van het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef van haar studenten (conform art. 1.3 lid 5 WHW) in de weg zouden kunnen staan.⁵ Kortom: het rectoraat mag niet worden bekleed door iemand die gespecialiseerd is in het islamitisch recht en zeker niet als hij een orthodoxe interpretatie van het islamitisch recht voorstaat.

De Nashvilleverklaring komt voort uit het orthodoxe gedachtengoed van reformatorische kerkgemeenschappen en evangelische bewegingen. Vanuit die hoek zijn ook reformatorische scholen gesticht in het primair en voortgezet onderwijs en in het mbo (niveau 3 en 4). Deze scholen stellen gewoonlijk als (wet-

¹ <https://www.delta.tudelft.nl/article/ook-delftse-hoogleraar-tekende-nashville-verklaring> (9/1/2019)
<https://www.advalvas.vu.nl/nieuws/tu-delft-distantieert-zich-niet-van-ondertekenaar-anti-queermanifest> (9/1)
<https://www.delta.tudelft.nl/article/regenboogvlag-wappert-tijdens-dies> (10/1)
<https://www.advalvas.vu.nl/nieuws/actiegroep-eist-ontslag-delftse-nashville-ondertekenaar> (18/1)
<https://www.delta.tudelft.nl/article/delftse-studentenraad-neeemt-afstand-van-nashville-verklaring> (22/1)

² <https://nl.wikipedia.org/wiki/Nashvilleverklaring>; <https://nashvilleverklaring.nl/> (5/1/2019)

³ <https://www.ad.nl/politiek/onderzoek-naar-straftaart-antihomopamflet~a64a2a58/> (7/1/2019)

⁴ <http://ikje.blogspot.com/2013/03/triodos-moet-islamitische-universiteit.html> (3/3/2013)

⁵ <https://www.njb.nl/wetgeving/staatsbladen/bescherming-namen-en-graden-hoger-onderwijs.19254.lynkx> (28/3/2017)

telijk aanvaarde) toelatingseis dat de grondslag van de school *onderschreven* wordt.⁶ Anders dan de rijks-bekostigde *hogeronderwijs*-instellingen, hebben deze scholen dus geen acceptatieplicht jegens aspirant-leerlingen. Het is niet ondenkbaar dat deze scholen door de Nashvilleverklaring worden gesterkt in het idee dat leerlingen die afwijkend gedrag vertonen, terechtgewezen of zelfs van school gestuurd moeten worden. In dat opzicht zou de Nashvilleverklaring als een oproep tot discriminatie van praktiserende homoseksuele leerlingen kunnen worden beschouwd.

Het is dan ook pikant dat een bestuurder van het Driestar College in Gouda de Nederlandse vertaling van de Nashvilleverklaring heeft onderschreven en dat hij hierbij zijn bestuursfunctie heeft vermeld. Prompt werden er door D66 en PvdA Kamervragen gesteld: maakt deze bestuurder van een reformatische middelbare school zich niet schuldig aan de zelfde besmettelijke, homofobe vooroordelen als de Rotterdamse islamitische hogeschoolbestuurder worden aangewreven?⁷

Ook vier theologiedocenten van de protestants-christelijke Vrije Universiteit (VU) te Amsterdam, waaronder een emeritus-hoogleraar, zijn de afgelopen weken onder vuur komen te staan omdat ze de Nashvilleverklaring hebben ondertekend.⁸ Eén van hen is lid van de werkgroep die de Verklaring in het Nederlands vertaald heeft. Anders dan de Delftse hoogleraar laadt het viertal door hun handtekening de verdenking op zich dat ze zodoende niet alleen de rechts-orthodoxe signatuur van hun kerkgemeenschap hebben willen bewaken maar ook een protest tegen de ‘permissive’ cultuur van hun confessionele universiteit hebben willen laten horen, vergezeld van een oproep tot ‘Innere Mission’ binnen deze universiteit. Die verdenking wordt versterkt door het feit dat drie van de vier ondertekenaars niet alleen hun handtekening hebben gezet, maar daarbij ook hun VU-functie hebben vermeld.

Wes Holleman

weblog onderwijs 28-1-2019

<http://www.onderwijsethiek.nl>

⁶ Vergelijk ook: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-onderwijs-cultuur-en-wetenschap/documenten/kamerstukken/2016/11/11/beantwoording-kamervragen-over-de-identiteitsverklaring-van-het-hoornbeek-college> (11/11/2016)

⁷ <https://www.driestarcollege.nl/algemeen/nieuws/nieuwsoverzicht/Standpunt%20ten%20aanzien%20van%20seksua-liteit%20en%20seksuele%20diversiteit.wli> (9/1/2019)

<https://www.vgs.nl/netwerkgroep-seksuele-diversiteit-en-sociale-veiligheid/> (10/1)

<https://www.coc.nl/geloof-cultuur/bestuurder-reformatische-school-tekende-nashville-verklaring> (10/1)

<https://app.1848.nl/document/kamervraag/62158> (Kamervragen D66 en PvdA d.d. 18/1/2019)

⁸ <https://www.advalvas.vu.nl/nieuws/vu-medewerkers-ondertekenen-homofobe-verklaring-vu-neemt-afstand> (7/1/2019)

<https://www.ad.nl/binnenland/nashville-initiator-kerken-zweden-bij-nazi-ideologie-bij-gender-ideologie-gebeurt-dat-weer~ac8ec6b3/> (8/1)

<https://www.ad.nl/binnenland/universiteit-geschokt-over-nazi-vergelijking-docent-passende-maatregelen-volgen~ad245dc0/> (8/1)

<https://www.delta.tudelft.nl/article/vu-roept-docent-op-het-matje-om-uitspraken-over-nashville-verklaring> (9/1)

<https://www.advalvas.vu.nl/nieuws/de-tijd-van-de-bijbel-was-je-mannelijk-door-je-gedrag-niet-door-je-sekse> (9/1)

<https://www.advalvas.vu.nl/nieuws/college-wil-debat-naar-aanleiding-van-schurende-nashville-verklaring> (9/1)

<https://www.ad.nl/binnenland/nashville-supporter-die-nazi-ideologie-erbij-haalde-mag-bij-vu-blijven~a4a73565/> (10/1)

<https://www.advalvas.vu.nl/nieuws/de-vorm-en-toon-hebben-velen-pijn-gedaan> (12/1)

<https://www.advalvas.vu.nl/opinie/nashville-verklaring-verraadt-haar-eigen-principes> (14/1)